

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Výzkumná sonda: Analytický podklad Krnov – zmapování situace do povodní v září 2024

Zuzana Korecká, Kateřina Moravcová, Luboš Sál, Erik Solovov
Říjen, 2024

Na zpracování se podíleli: Zuzana Korecká, Kateřina Moravcová, Luboš Sál, Erik Solovov, Jana Mair

Kontakt:

Zuzana Korecká, Oddělení výzkumů a evaluace (zuzana.korecka@mmr.cz)

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

www.socialni-zaclenovani.cz

Text neprošel jazykovou korekturou.

Obsah:

Seznam tabulek.....	3
Seznam grafů.....	4
Seznam zkratk.....	5
Manažerské shrnutí.....	6
1. Kontext a cíle	9
1.1. Cílová skupina sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob	9
1.2. Metodologické aspekty	10
1.3. Standardy výzkumné práce ASZ.....	10
2. Sociodemografická charakteristika	11
2.1. Vzdělanostní struktura	13
3. Index sociálního vyloučení	16
4. Výplaty sociálních dávek	17
4.1. Příspěvek na bydlení	17
4.2. Příspěvek na živobytí.....	18
4.3. Doplatek na bydlení	19
4.4. Prostorové rozmístění vyplácených PnŽ a DnB	22
4.5. Mimořádná okamžitá pomoc.....	23
5. Zadluženost.....	25
5.1. Osobní bankroty	27
6. Zaměstnanost	28
6.1. Volná pracovní místa	29
6.2. Dojíždka do zaměstnání	30
7. Vzdělávání	31
8. Sociální služby	32
9. Bydlení	35
10. Seznam literatury.....	36

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v Krnově (2016-2023)	16
Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)	17
Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)	18
Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023).....	19
Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2Q 2024)	19
Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023	20
Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)	20
Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2Q 2024)	21
Tabulka 9 – Ulice v Krnově s významnějším počtem SPO u vyplacených PnŽ (2019-2Q 2024)	22
Tabulka 10 – Ulice v Krnově s významnějším počtem SPO u vyplacených DnB (2019-2Q 2024)	23
Tabulka 11 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2Q 2024	23
Tabulka 12 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2Q 2024 podle typu	24
Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Krnově (2016–2Q 2024)	25
Tabulka 14 – Počet UoZ v Krnově dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-3Q 2024)	29
Tabulka 15 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	29
Tabulka 16 – Zaměstnaní podle místa pracoviště – Krnov (2021)	30
Tabulka 17 Počty žáků v ZŠ v Krnově, školní rok 2023/2024	31
Tabulka 18 Ukončení povinné školní docházky v běžných třídách ZŠ v Krnově, školní rok 2022/2023	31
Tabulka 19 Vybrané sociální služby	32
Tabulka 20 – Síť kontaktních míst pro bydlení v ORP Krnov	35

Seznam grafů

Graf 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v městě Krnov, SO ORP Krnov a v Moravskoslezském kraji (2016-2023)	6
Graf 2 – Vývoj podílu příjemců PnB v Krnově, Moravskoslezském kraji a v ČR (2016-2023). 7	
Graf 3 – Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v Krnově podle délky evidence.....	7
Graf 4 – Vývoj počtu obyvatel v Krnově v letech 2016-2023.....	11
Graf 5 – Věková struktura obyvatel Krnova v letech 2016–2023.....	12
Graf 6 – Vzdělanostní struktura obyvatel Krnova v letech 2011 a 2021 (%)......	13
Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Krnov, SO ORP Krnov, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj, ČR (2021) (%)......	14
Graf 8 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Krnov, Bruntál, Opava (2021) (%)......	15
Graf 9 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)	17
Graf 10 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)	18
Graf 11 – Podíl příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku (v %)	20
Graf 12 – Vývoj podílu osob v exekuci v Krnově dle počtu exekucí v %	26
Graf 13 – Vývoj počtu osob v exekuci v Krnově dle počtu exekucí	26
Graf 14 – Počet osob v exekuci v Krnově dle věku (2Q 2024)	27
Graf 15 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Krnově, SO ORP Krnov, Moravskoslezském kraji a ČR (v %)	28

Seznam zkratek

Agentura, ASZ – Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad ČR

DnB – Doplatek na bydlení

EU – Evropská unie

ISV – Index sociálního vyloučení

KMB – Kontaktní místo pro bydlení

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MOP – Mimořádná okamžitá pomoc

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

MŠ – Mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

ORP – Obec s rozšířenou působností

PnB – Příspěvek na bydlení

PnŽ – Příspěvek na živobytí

PŠD – Povinná školní docházka

SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností

SPO – Společně posuzované osoby

SŠ – Střední škola

UoZ – Uchazeč o zaměstnání

ÚP – Úřad práce ČR

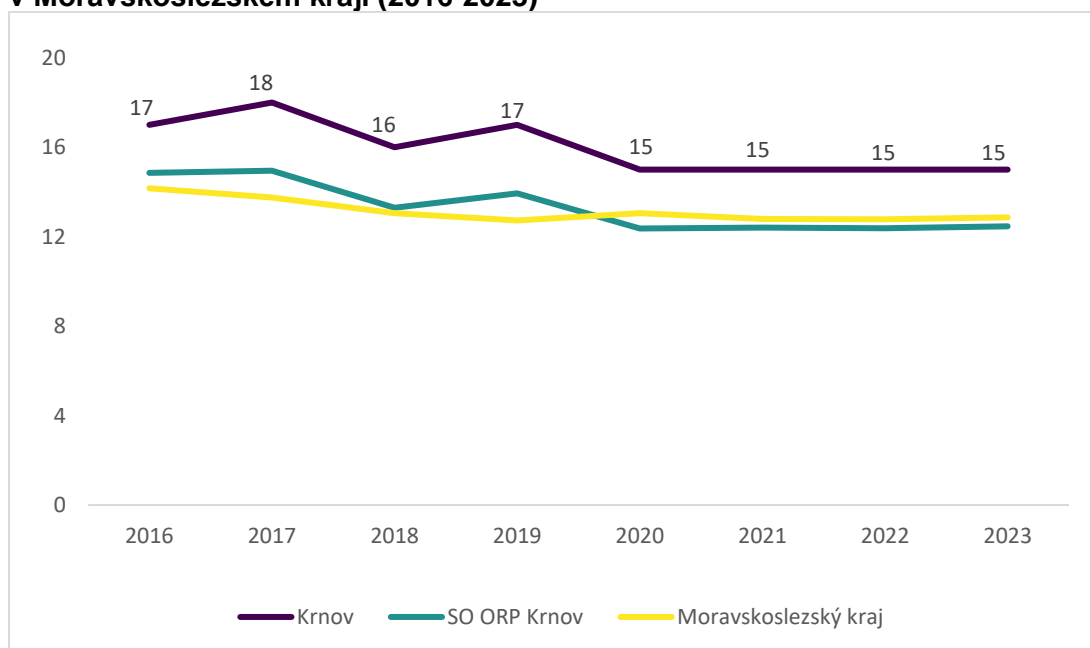
ZŠ – Základní škola

Manažerské shrnutí

Dokument prostřednictvím analýzy administrativních dat popisuje situaci sociálního vyloučení ve městě Krnov do srpna 2024. V polovině září 2024 bylo město Krnov, a další obce v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, zasaženo povodněmi. **Následky povodní jsou pro město Krnov fatální a propíší se do všech oblastí života, v budoucnu tak může dokument sloužit k identifikaci dopadů povodní na sociální vyloučení ve městě případně i pro vyhodnocení vývoje města po povodních.**

Na základě hodnot indexu sociálního vyloučení Krnov v období 2016-2023 spadal do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12 až 30 bodů). Od roku 2020 se hodnota indexu drží na 15 bodech. V roce 2023 bylo nejvyššího skóre dosaženo v dimenzích vyloučení z oficiálního trhu práce a vyloučení z bydlení. To znamená, že v Krnově je vysoký podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce déle než 6 měsíců a vysoký podíl příjemců příspěvku na bydlení. Obě tyto dimenze vykazují dlouhodobě vysoký počet bodů a indikují, že právě vyloučení z bydlení a z trhu práce zde představuje závažný problém.

Graf 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v městě Krnov, SO ORP Krnov a v Moravskoslezském kraji (2016-2023)

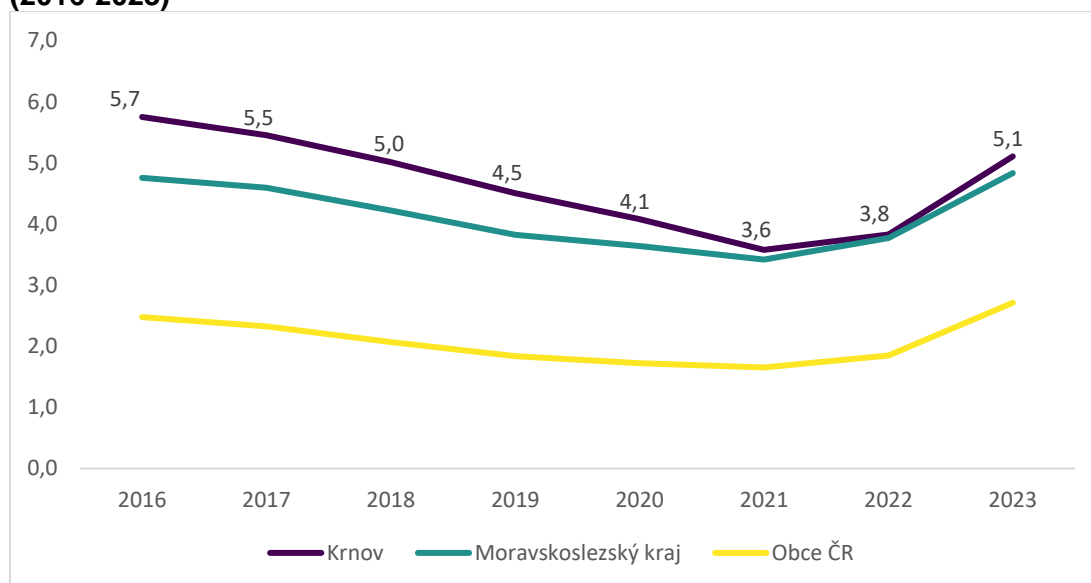

Zdroj: ASZ

V roce 2023 bylo v Krnově vyplaceno 1 000 příspěvků na bydlení, což byl čtvrtý nejvyšší počet vyplacených PnB za celé sledované období 2016-2023. Podíl příjemců PnB v Krnově mezi roky 2016 a 2021 klesal. Poté začal opět vzrůstat, a to z 3,6 % obyvatel starších 15 let v roce 2021 na 5,1 % v roce 2023. Trend zvyšování počtu vyplacených příspěvků na bydlení se od roku 2021 týkal celé ČR a souvisel s řadou faktorů, např. se jednalo o výrazné zvýšení cen

energií a nájemního bydlení kvůli válce na Ukrajině, zjednodušení výplat dávky nebo zvýšení povědomí o jejím využití a dostupnosti.

Graf 2 – Vývoj podílu příjemců PnB v Krnově, Moravskoslezském kraji a v ČR (2016-2023)

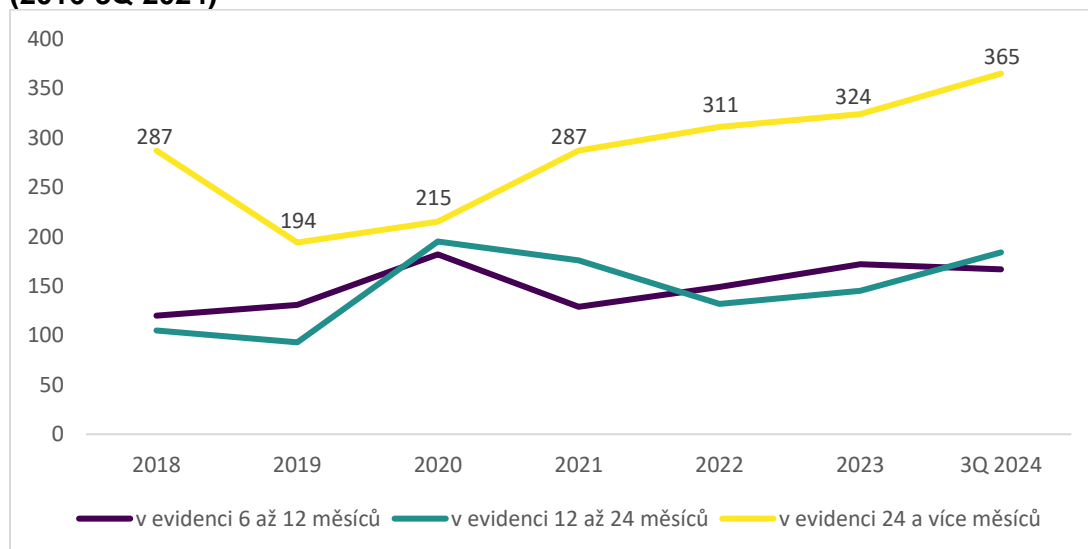

Zdroj: MPSV

Podíl nezaměstnaných osob v Krnově kopíruje vzrůstající trend vývoje v kraji i celé ČR ale v mírně vyšších hodnotách. Ve všech sledovaných letech byl podíl nezaměstnaných v obci Krnov téměř identický s podílem za SO ORP Krnov. Zároveň byly tyto hodnoty v každém sledovaném roce na území Krnova vyšší průměrně o 1,6 p. b. než hodnoty Moravskoslezského kraje a zhruba o 3,2 p. b. než hodnoty celé ČR.

V prosinci 2023 bylo v Krnově úřadem práce evidováno 1 031 uchazečů o zaměstnání, v září 2024 jich bylo 1 039. Od roku 2020 stoupá počet UoZ, kteří jsou v evidenci déle než 24 měsíců. Počet UoZ evidovaných 12 až 24 měsíců se začal znovu zvyšovat od roku 2022.

Graf 3 – Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v Krnově podle délky evidence (2016-3Q 2024)

Zdroj: ÚP ČR

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky příspěvek na živobytí evidováno v ulici Albrechtická. Vyšší počet domácností pobírajících PnŽ byl v této ulici zaznamenán v celém sledovaném období. Podobně tomu bylo i v ulicích Čsl. armády a Revoluční. V roce 2023 byl významnější počet společně posuzovaných osob u vyplacených PnŽ evidován rovněž v ulici Stará a na Hlavním náměstí. Vysoký počet příjemců PnŽ v ulici Albrechtická dokládají rovněž dokumenty Situační analýza Krnov (Duffek 2019: 30) i zpráva Výzkum bytových kapacit města Krnova (Topinková & Topinka 2017). Z obou výzkumných zpráv vyplývá, že jde o lokalitu tvořenou panelovými domy s malometrážními byty, převážně v majetku města, obývanou nízkopříjmovými domácnostmi z řad Romů i majority. V ulici Čsl. armády se nachází Azylový dům Armády spásy pro jednotlivce s maximální kapacitou 75 lůžek. V ulici Revoluční je situován Hotel Praha nabízející dlouhodobé ubytování. Jedná se o ubytovnu s provozním řádem schváleným Krajskou hygienickou stanicí, kapacita je 38 pokojů.

Ačkoliv v řadě proměnných byl od konce roku 2023 zaznamenán mírný pokles a celkové počty exekucí v Krnově klesají, ve 2. čtvrtletí roku 2024 roste podíl osob se 2 exekucemi a podíl osob se 3 až 9 exekucemi se prakticky nemění. Podíl osob majících 1 exekuci ve 2. čtvrtletí roku 2024 činil 20 % všech dlužníků, podíl osob se 2 exekucemi byl 12 %. Více než polovina všech dlužníků však ve 2. čtvrtletí roku 2024 spadala do kategorie osob majících 3 až 9 exekucí, 17 % dlužníků mělo pak více než 10 exekucí. Od roku 2017 je tak možné hovořit nárůstu podílu předlužených osob (tedy dlužníků s vícečetnými exekucemi).

1. Kontext a cíle

Dokument prostřednictvím analýzy administrativních dat popisuje situaci sociálního vyloučení ve městě Krnov do srpna 2024. Navazuje na předchozí výzkumné zprávy, zejména na situační analýzu (Duffek, 2019).

Původním cílem dokumentu bylo poskytnout podklad pro činnost města Krnov, lokální konzultantky, expertů odborných témat a dalších aktérů angažovaných v procesu sociálního začleňování v Krnově. Avšak **v polovině září 2024 bylo město Krnov, a další obce v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, zasaženo povodněmi.** Následky povodní jsou pro město Krnov fatální a propíší se do všech oblastí života ve městě – do sociální oblasti, lokální ekonomiky, infrastruktury, vzdělávání, dramaticky se změnila životní situace obyvatel města (rodin i jednotlivců). Svým způsobem se město Krnov znovu ocitá na startovní čáře. Tento dokument je tedy třeba brát jako **zmapování situace „před povodní 2024“** a v budoucnu tak může sloužit k identifikaci dopadů povodní na sociální vyloučení v Krnově případně i pro vyhodnocení vývoje města po povodních.

1.1. Cílová skupina sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se však v jednotlivých lokalitách nemusí vyskytovat se stejnou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele samy o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje.

Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

1.2. Metodologické aspekty

Výzkum využil kvantitativních metod, především byla analyzována dostupná administrativní data. Další z metod, uplatněných v předkládané zprávě, byl i tzv. desk research, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v analýze dat získaných od institucionálních aktérů a zpracování informací z relevantních výzkumných výstupů i strategických dokumentů. Číselné údaje byly získány a zpracovány v agregované podobě tak, aby byla zachována ochrana osobních údajů dotčených osob.

1.3. Standardy výzkumné práce ASZ

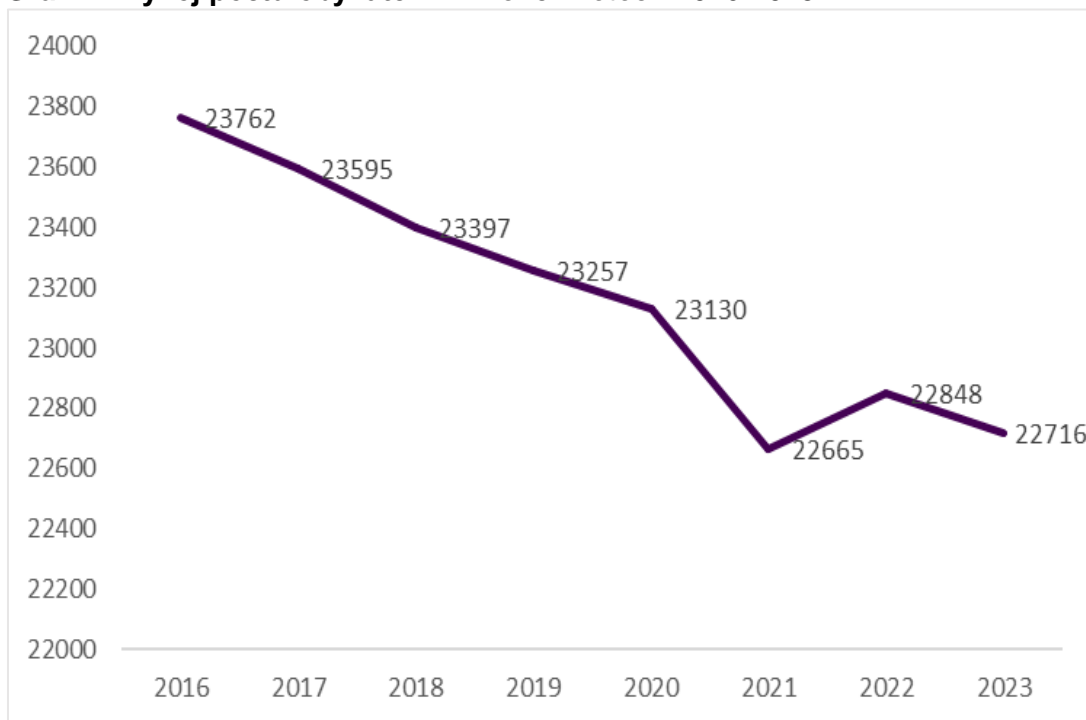
Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování zásady validity a reliability dat. Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu.

2. Sociodemografická charakteristika

Město Krnov se nachází v Moravskoslezském kraji, zhruba 22 km severozápadně od Opavy. Rozloha Krnova činí okolo 44,29 km². Krnov je známý jako město textilu a varhan. Město Krnov spadá pod okres Bruntál, který se rozkládá na severní Moravě a Slezsku a na severu je vymezen státní hranicí s Polskem. Krnov je obcí s rozšířenou působností celkově pro 3 obce, Krnov, Osoblaha a město Albrechtice. V posledních třech letech se počet obyvatelstva v Krnově pohybuje okolo horních čísel 22 000. Přičemž od v roce 2023 spadl na 22 716.

Krnov od roku 2016 zažívá kontinuální úbytek obyvatel, kromě roku 2022 kdy z 22 665 zaznamenal nárůst o 183 obyvatel na 22 848 obyvatel. V období 2016-2020 se úbytek pohyboval okolo jedné až dvou stovek obyvatel, ale za rok 2021 byl tento úbytek již skoro pět stovek obyvatel. K 31.12. 2023 žilo v Krnově 22 716 obyvatel, z toho 10 914 mužů a 11 802 žen. Za období 2016-2021 bylo migrační saldo vždy negativní, přičemž nejvyšší zaznamenané hodnoty dosáhlo v roce 2016 a to negativní hodnoty -188. Co se týče přirozeného přírůstku, tedy počet narozených dětí na počet zemřelých, byl tento ukazatel v období 2016–2023 vždy negativní. V Krnově tedy v každém uvedeném roce více lidí zemřelo, než se narodilo. Nejvyšší negativní hodnoty dosahoval v roce 2021 a to hodnoty -153.

Graf 4 – Vývoj počtu obyvatel v Krnově v letech 2016-2023

Zdroj: ČSÚ

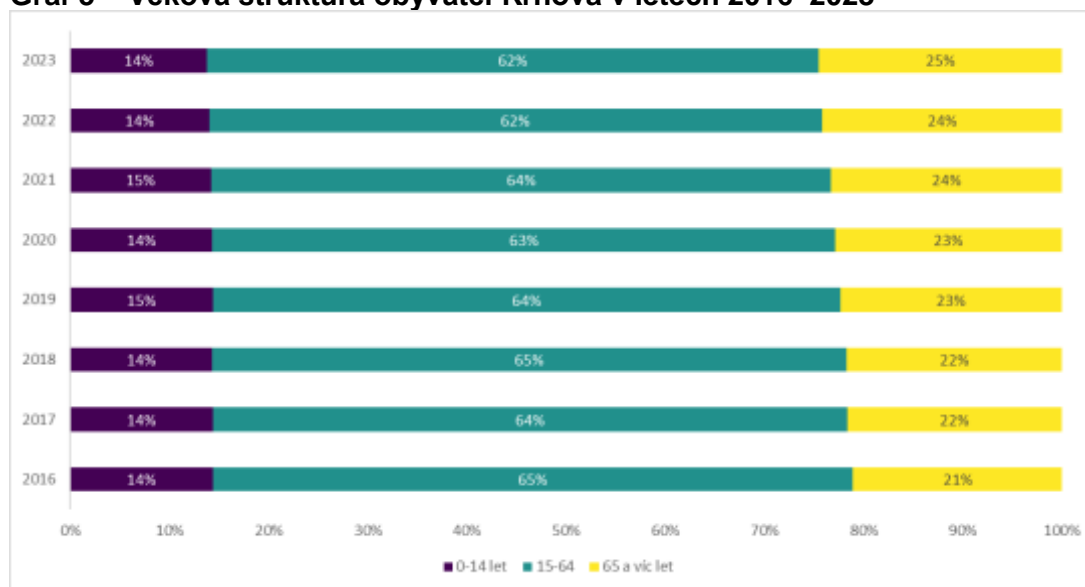
Pozn: stav k 31.12. daného roku

Podle statistiky Ministerstva vnitra ČR bylo v Krnově k 1. 1. 2024 evidováno celkem 315 osob (107 do 18 let, 198 od 19 do 65 let a 10 nad 65 let), kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině. K 6. 10. 2024 počet těchto osob klesl na 278 (100 do 18 let, 171 od 19 do 65 let a 7 nad 65 let).¹

Ministerstvo vnitra rovněž poskytuje údaje o počtu cizinců v jednotlivých obcích České republiky². K 1. 1. 2024 bylo v Krnově evidováno celkem 656 cizinců (543 starších 15 let), z toho 218 mělo udělený trvalý pobyt a 438 přechodný pobyt. Občanů EU bylo 189, občanů třetích zemí 467. K 1. 7. 2024 to bylo 619 cizinců (514 starších 15 let), z toho 222 s trvalým pobytem a 397 s pobytem přechodným. Občanů EU bylo k tomuto datu 188, občanů třetích zemí pak 431. K 30. 6. 2024 bylo v okrese Bruntál evidováno nejvíc cizinců s ukrajinskou, slovenskou a vietnamskou státní příslušností. Státních příslušníků Ukrajiny bylo 1 142 (58 s trvalým pobytem, 1 084 s přechodným pobytem) a tvořili více než 52 % ze všech cizinců evidovaných v okrese Bruntál

V roce 2023 žilo v Krnově 3 125 dětí (osob ve věku 0–14 let), tj. 13,8 % populace, a 5 582 seniorů a senierek (osob ve věku 65+), tj. 24,6 % populace. Oproti roku 2016 se tak podíl dětí nezměnil. Zmenšil se ale podíl osob v ekonomicky aktivním věku o 3 p. b., a naopak se zvýšil podíl seniorů na populaci Krnova o 4 p. b. Vývoj v jednotlivých věkových skupinách populace Krnova je zachycen v Grafu 5.

Graf 5 – Věková struktura obyvatel Krnova v letech 2016–2023

Zdroj: ČSÚ

¹ Od 24. 02. 2022 do 21. 03. 2022 bylo těmto osobám uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění s kódem

D/VS/U. Od 22. 03. 2022 je těmto osobám udělována dočasná ochrana, a to formou dlouhodobého víza s kódy

D/DO/667, D/DO/668 a D/DO/669. Dle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, se všechny tyto osoby, včetně osob předchozím vízem D/VS/U považují za osoby s dočasnou ochranou. Viz online:

<https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-valkou-na-ukrajine-archiv.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d>

(navštíveno 13. 8. 2024)

² [Informativní počty obyvatel v obcích - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz/informativni-pocty-obyvatel-v-obcích)

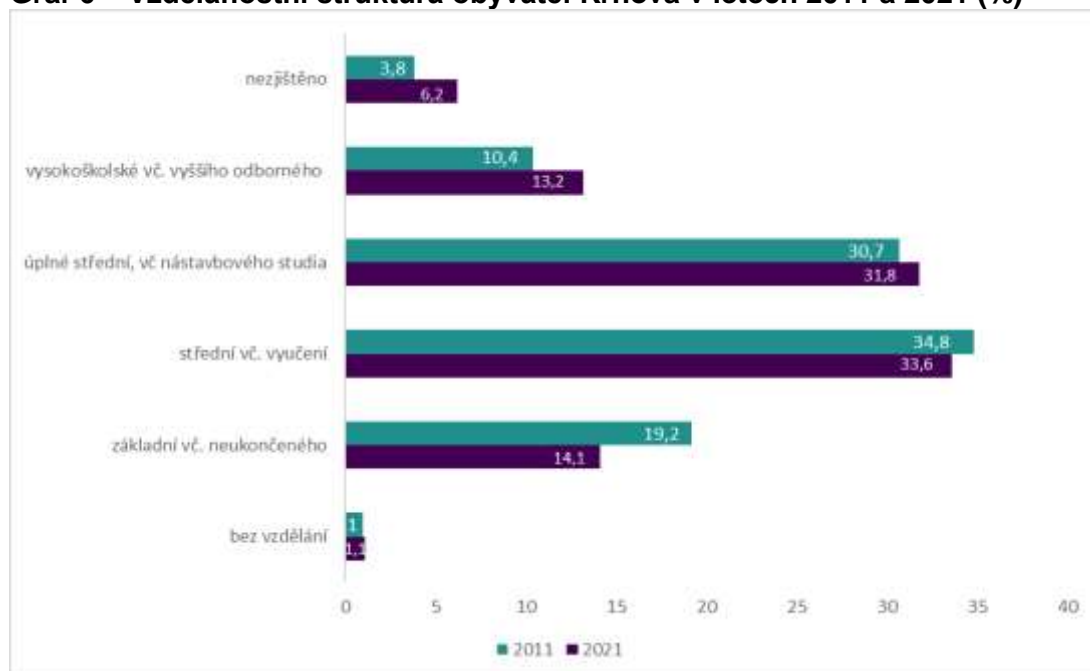
Podle SLDB 2021 bylo v Krnově celkem 10 658 hospodařících domácností. Celkem 4 565 domácností bylo nerodinných, z nichž bylo 4 421 domácností jednotlivců a 144 vícečlenných domácností. Rodinných domácností bylo 6 093. Z toho bylo 5 987 domácností tvořených jednou rodinou a 106 domácností tvořených 2 a více rodinami. Z hospodařících domácností tvořených jednou rodinou představovaly 55,6 % (3 331) domácnosti tvořené rodinami bez závislých dětí. Domácností tvořených rodinami s 1 závislým dítětem bylo 23,3 % (1 396), podíl domácností tvořených rodinami se 2 závislými dětmi činil 17,5 % (1 049) a podíl domácností tvořených rodinami se 3 a více závislými dětmi byl 3,5 % (211). Domácností tvořených úplnými rodinami bylo 4 653 a neúplnými rodinami 1 334. Mezi domácnostmi tvořenými neúplnými rodinami převažovaly ty, v jejichž čele stála osamělá matka (88,1 %, 1 175 domácností).

2.1. Vzdelanostní struktura

Z celkového počtu 18 884 obyvatel Krnova starších 15 let bylo v roce 2021 bez vzdělání 200 osob, tj. 1,1 % obyvatel. Základní vzdělání včetně neukončeného mělo 2 659 osob, tj. 14,1 % obyvatel. Střední vzdělání (učňovské bez maturity a střední odborné bez maturity) mělo celkem 6350 obyvatel, tj. 33,6 %. Úplné střední vzdělání s maturitou mělo 6 008 obyvatel, jejichž podíl činil 31,8 % na celkovém počtu obyvatel Krnova starších 15 let. Vysokoškolsky vzdělaných (včetně absolventů vyšších odborných škol) bylo v Krnově v roce 2021 celkem 2 488 osob, tj. 13,2 %. Sčítání 2021 se nepodařilo zjistit nejvyšší dosažený stupeň vzdělání u 6,2 % obyvatel Krnova starších 15 let.

Oproti roku 2011 se podíl obyvatel Krnova se základním vzděláním snížil o 5,1 p. b. a podíl obyvatel, jejichž nevyšší dosažené vzdělání je vyučení se též snížil o 1,2 p. b. Podíl dospělých osob s úplným středním vzděláním s maturitou se zvýšil o 1,1 p. b. a podíl vysokoškoláků vzrostl o 2,8 p. b. Oproti tomu však o 0,1 p. b. stoupl podíl osob bez vzdělání. Srovnání vzdelanostní struktury obyvatel Krnova zachycené Sčítáním 2011 a 2021 nabízí Graf 6.

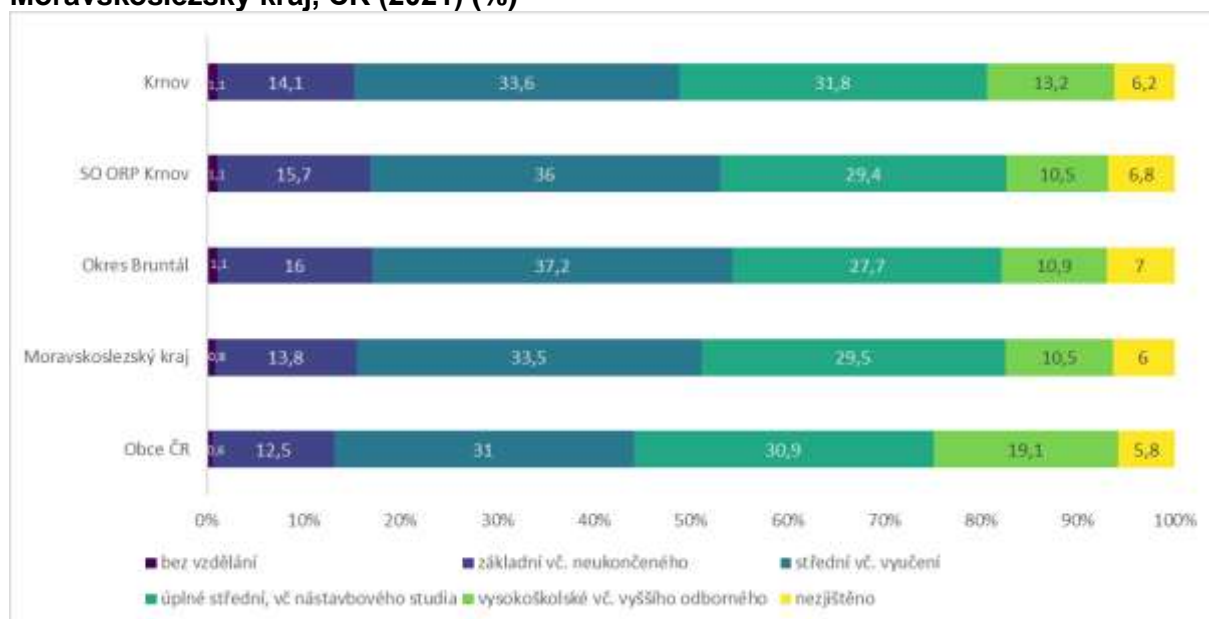
Graf 6 – Vzdelanostní struktura obyvatel Krnova v letech 2011 a 2021 (%)

Zdroj: SLDB 2011, 2021

Podle výsledků SLDB 2021 je úroveň vzdělanosti obyvatel Krnova ve srovnání s celorepublikovým průměrem jen mírně nepříznivá. Krnov ve srovnání s průměrem ČR vykazuje o 1,6 p. b. více osob, jejichž nejvyšším dosaženým vzděláním je základní vzdělání. Podíl osob s vysokoškolským vzděláním včetně vyššího odborného je v Krnovu o 5,9 p. b. nižší, než je tomu v průměru v celé ČR. Na druhou stranu je jejich podíl o 2,7 p. b. vyšší než podíl vysokoškoláků v Moravskoslezském kraji a je o stejnou hodnotu vyšší než podíl vysokoškoláků v SO ORP Krnov a je 2,3 p. b. bodu vyšší než v okrese Bruntál. Podrobněji viz Graf 7.

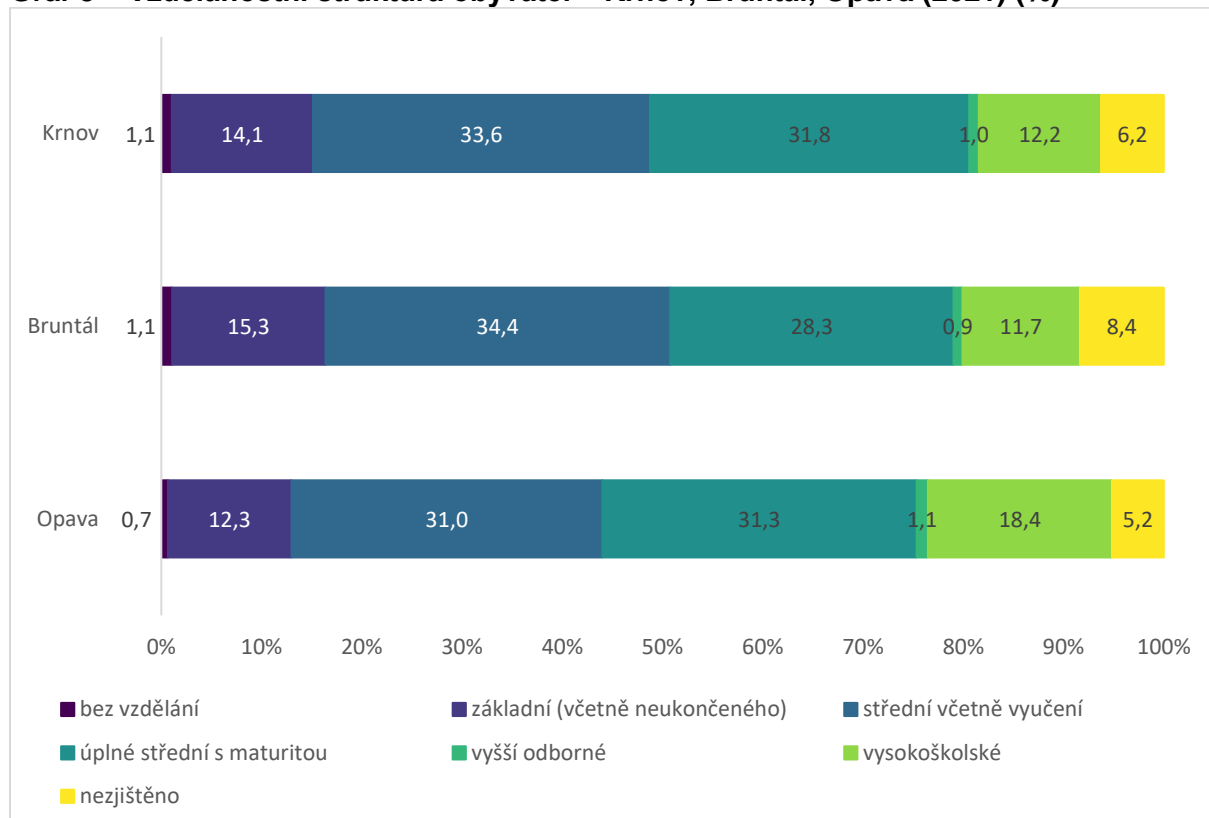
Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Krnov, SO ORP Krnov, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj, ČR (2021) (%)

Zdroj: SLDB 2021

Podle výsledků SLDB 2021 je úroveň vzdělanosti obyvatel Krnova ve srovnání s městy Opava a Bruntál relativně podobná. Krnov má identickou hodnotu podílu osob bez vzdělání stejnou jako Bruntál (1,1 %), v Opavě tento podíl činí 0,7 %. V Bruntále podíl osob se základním vzděláním včetně neukončeného dosahuje 15,3 %, zatímco v Opavě tato hodnota činí 12,3 % a v Krnově 14,1 %. Podíly osob se středoškolským vzděláním včetně vyučených a podíly osob s úplným středním vzděláním s maturitou, jsou v porovnávaných městech velmi podobné, a ve všech případech se porovnávaná města od sebe neliší o více než 3,5 p. b. Co se týče podílu osob s vysokoškolským vzděláním včetně vyššího odborného, nejlepší hodnoty dosahuje Opava, kde podíl vysokoškoláků činí 19,5 %. V Krnově je tento podíl 13,2 % a nejhůře je na tom Bruntál s 12,6 %. Viz Graf 8.

Graf 8 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Krnov, Bruntál, Opava (2021) (%)

Zdroj: SLDB 2021

3. Index sociálního vyloučení

Jedním z nástrojů, který umožňuje posoudit míru zatížení sociálním vyloučením jednotlivých obcí je index sociálního vyloučení³. Index sleduje stav, resp. rozsah sociálního vyloučení prostřednictvím indikátorů pokrývajících dimenze chudoby, vyloučení z bydlení, vyloučení z oficiálního trhu práce, vyloučení ze vzdělávání a dimenzi zadluženosti (Lang & Matoušek, 2020).

Škála indexu nabývá hodnot od 0 do 30 bodů, přičemž hodnota 0 znamená absenci nebo minimální rozsah sociálního vyloučení a hodnota 30 bodů nejvyšší míru zatížení sociálním vyloučením. Krnov v období 2016-2023 spadal do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12 až 30 bodů).

Tabulka 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v Krnově (2016-2023)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
17	18	16	17	15	15	15	15

Zdroj: ASZ

Od roku 2020 se v Krnově hodnota indexu drží na 15 bodech. Co se týče jednotlivých dimenzí, pak v roce 2023 bylo dosaženo nejvyššího bodového skóre v dimenzi vyloučení z oficiálního trhu práce a v dimenzi vyloučení z bydlení. To znamená, že v Krnově byl vysoký podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných ÚP déle než 6 měsíců a rovněž vysoký podíl příjemců příspěvku na bydlení. Obě tyto dimenze v Krnově dlouhodobě vykazují vysoký počet bodů a indikují, že právě vyloučení z bydlení a z trhu práce zde představuje závažný problém.

Stanovení jasných kritérií pro kvantifikaci sociálně vyloučených osob je ale obtížné. Přibližnou velikost cílové skupiny lze odhadnout na základě několika relevantních ukazatelů, jež odkazují k ohrožení různými rizikovými faktory, např. počet příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi v území, zadluženost, míra nezaměstnanosti. Jednotlivé oblasti jsou detailněji rozebrány v následujících kapitolách.

³ Index sociálního vyloučení vyvinula Agentura pro sociální začleňování v rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování jako jednotný nástroj, který v sobě zahrnuje klíčové ukazatele z různých oblastí sociálního vyloučení a umožňuje tedy v celorepublikovém rozsahu míru zatížení sociálním vyloučením posoudit. Více k indexu viz Index sociálního vyloučení – Agentura pro sociální začleňování (socialni-zaclenovani.cz)

4. Výplaty sociálních dávek

V této kapitole jsou analyzována data vztahující se k vyplácení **příspěvku na bydlení** (dále také „PnB“), **příspěvku na živobytí** (dále také „PnŽ“), **doplatku na bydlení** (dále také „DnB“) a **mimořádné okamžité pomoci** (dále také „MOP“) poskytnutá Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

4.1. Příspěvek na bydlení

Jak ukazuje Tabulka 2, počet vyplacených PnB v Krnově od roku 2021 opět roste. V roce 2023 bylo vyplaceno 1 000 příspěvků na bydlení, což byl čtvrtý nejvyšší počet vyplacených PnB za celé sledované období 2016-2023.

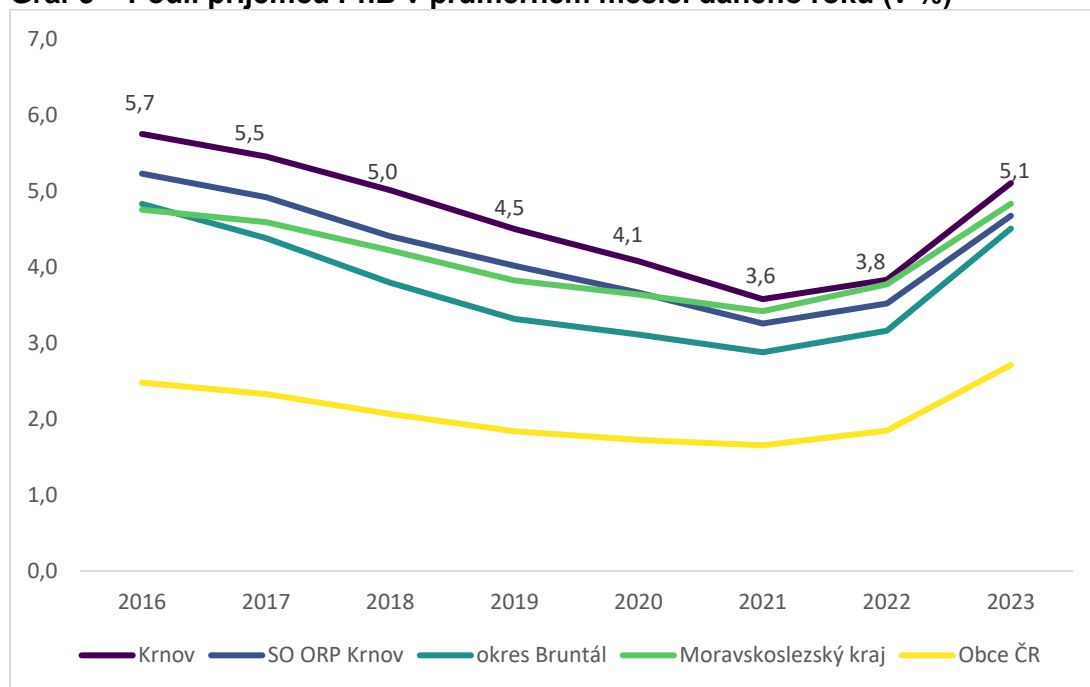
Podíl příjemců PnB v Krnově mezi roky 2016 a 2021 klesal. Poté začal vzrůstat, a to z 3,6 % obyvatel starších 15 let v roce 2021 na 5,1 % v roce 2023. Více v Grafu 9. Trend zvyšování tohoto podílu se od roku 2021 týkal celé ČR a souvisel s řadou faktorů, např. se jednalo o výrazné zvýšení cen energií a nájemního bydlení kvůli válce na Ukrajině, zjednodušení výplat dávky nebo zvýšení povědomí o jejím využití a dostupnosti.

Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnB (za průměrný měsíc)	1169	1102	1004	896	809	695	752	1000

Zdroj: MPSV

Graf 9 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn.: % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

4.2. Příspěvek na živobytí

Počet vyplacených PnŽ v Krnově mezi roky 2016 a 2022 klesl ze 744 na 315. V roce 2023 bylo vyplaceno 330 PnŽ. Podrobnější údaje jsou v Tabulce 3.

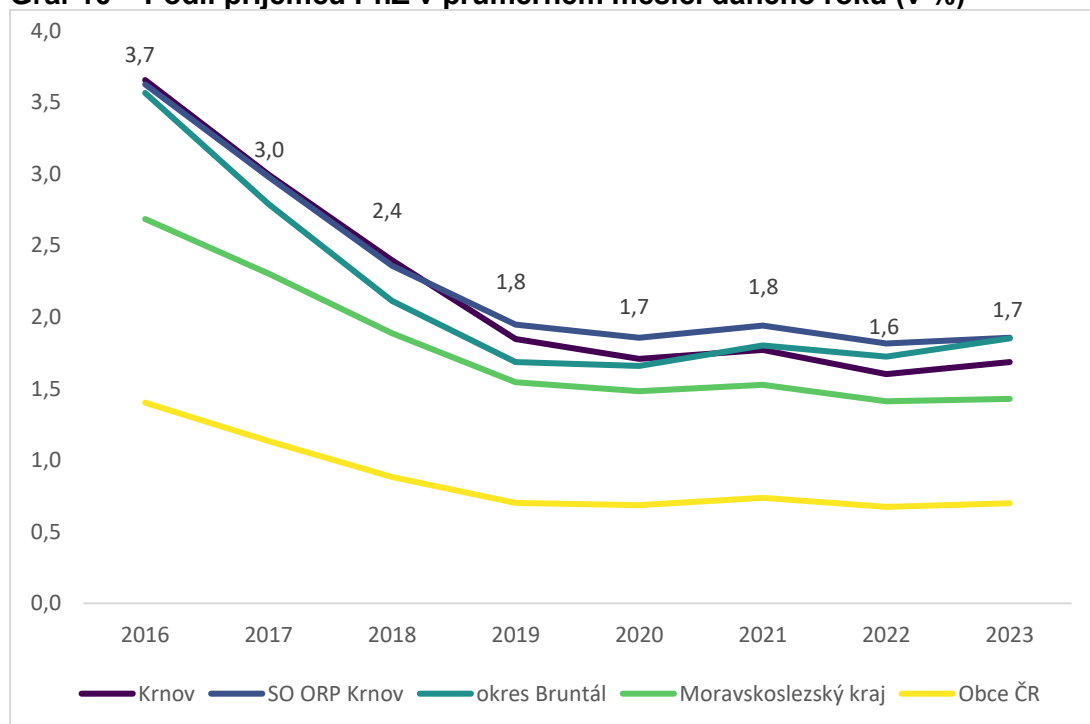
Podíl příjemců PnŽ v Krnově se po poklesu mezi roky 2016 a 2019 stabilizoval a od roku 2020 do roku 2023 se drží kolem 1,7 % obyvatel starších 15 let. Ve srovnání s hodnotami za okres Bruntál je podíl příjemců PnŽ ve městě Krnov od roku 2021 nižší. Hodnoty za Moravskoslezský kraj a ČR byly ve sledovaném období nižší než v Krnově (viz Graf 10).

Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnŽ (za průměrný měsíc)	744	605	480	368	339	345	315	330

Zdroj: MPSV

Graf 10 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn.: % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

V Tabulce 4 jsou uvedena detailní data o počtu společně posuzovaných osob (dále také „SPO“) u vyplacených PnŽ podle typu bydlení za období 2016 až 2023. Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ v bytech mezi roky 2016 a 2020 významněji poklesl, poté opět vzrostl, ale již nedosahuje takových hodnot jako v letech 2016-2018. Počet SPO v ubytovacích zařízeních a v pobytových službách zůstává v posledních pěti letech stabilní.

Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	1354	1068	824	680	645	651	588	628
v ubytovacích zařízeních	78	69	65	50	62	64	64	51
ve stavbách pro rekreaci	0	3	4	2	3	4	4	4
v jiných než obytných prostorech	4	0	0	0	0	0	1	3
v pobytových sociálních službách	54	46	50	40	39	43	47	46
bez přístřeší nebo nezjištěno	58	51	37	27	31	28	37	26

Zdroj: MPSV

Tabulka 5 přináší detailní data vztahující se k příjemcům PnŽ a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2Q 2024. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného PnŽ, ze 3 602 Kč v roce 2019 na 5 987 Kč ve 2. čtvrtletí 2024. Počet příjemců a dalších SPO za průměrný měsíc je v Krnově poměrně stabilní, v posledních třech letech se pohybuje okolo 330. Zvyšuje se však počet domácností jednotlivců v seniorském věku i počet seniorů mezi SPO.

Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2Q 2024)

	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Průměrný měsíční počet příjemců PnŽ za rok	367	337	342	330	331	331
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	18	18	17	25	24	24
Průměrná výše vyplaceného PnŽ (v Kč)	3 602	4 434	4 363	4 780	5 289	5 987
Počet příjemců a dalších SPO	850	807	815	793	782	782
- z toho nezaopatřené děti	359	331	322	307	291	291
- z toho ve věku 65+	22	26	31	38	35	35

Zdroj: MPSV

4.3. Doplatek na bydlení

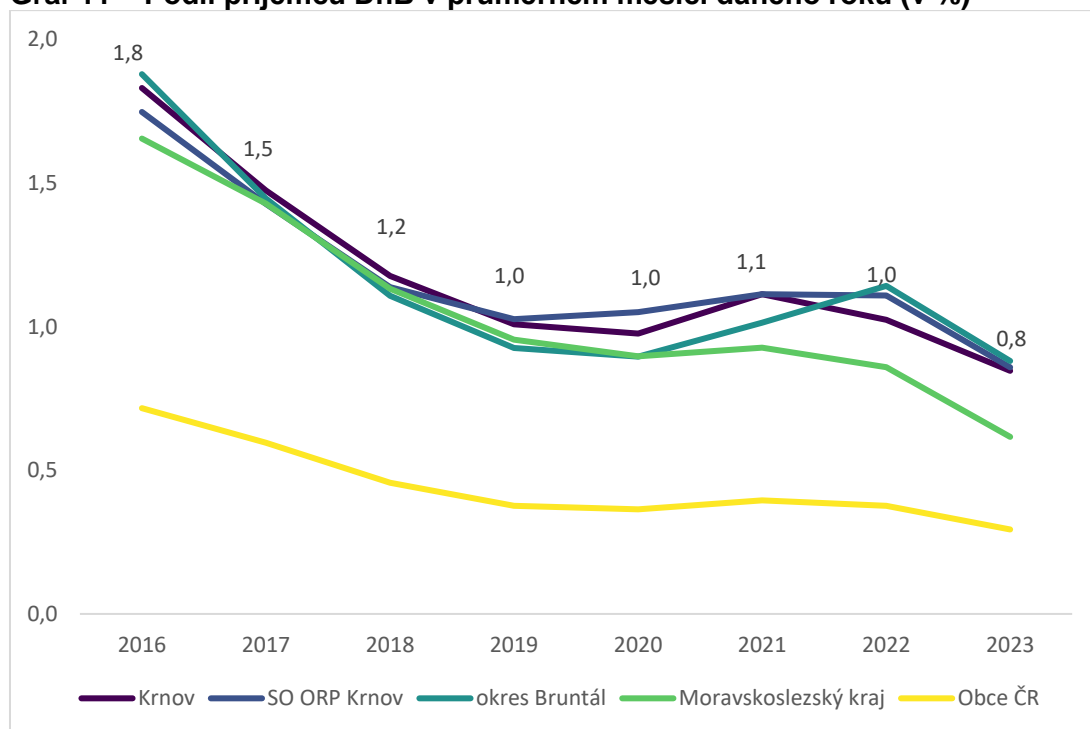
Počet vyplacených DnB v Krnově klesl z 372 v roce 2016 na 194 v roce 2020, poté už se držel mezi 216 a 201. V roce 2023 došlo k poklesu na 166. Detailní údaje přináší Tabulka 6.

Podíl příjemců DnB v Krnově se po poklesu mezi roky 2016 a 2018 stabilizoval a držel se okolo 1,0 % obyvatel starších 15 let. V roce 2023 byl tento podíl 0,8 %. Ve srovnání s hodnotami za okres Bruntál byl podíl příjemců DnB ve městě Krnov od roku 2022 nižší. Hodnoty za Moravskoslezský kraj a ČR byly ve sledovaném období vždy nižší než ve městě Krnov (viz Graf 11).

Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnŽ								
(za průměrný měsíc)	372	298	236	201	194	216	201	166

Zdroj: MPSV

Graf 11 – Podíl příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn.: % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

Podrobnější data o počtu společně posuzovaných osob u vyplacených DnB podle typu bydlení za období 2016 až 2023 uvádí Tabulka 7. Počet SPO v domácnostech příjemců DnB v bytech byl od roku 2018 do roku 2022 poměrně stabilní. V roce 2023 však jejich počet klesl, a to na nejnižší hodnotu za celé sledované období. Za dlouhodobě stabilní lze považovat počet SPO v ubytovacích zařízeních i v pobytových sociálních službách.

Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	699	493	390	350	387	383	350	253
v ubytovacích zařízeních	88	68	63	50	61	65	66	51
ve stavbách pro rekreaci	0	0	0	0	0	0	0	0
v jiných než obytných prostorech	0	0	0	0	0	0	0	1
v pobytových sociálních službách	61	49	55	50	38	41	40	42
bez přístřeší nebo nezjištěno	0	6	0	1	2	0	0	1

Zdroj: MPSV

V Tabulce 8 jsou uvedeny detailnější údaje vztahující se k příjemcům DnB a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2Q 2024. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného DnB, ze 3 041 Kč v roce 2019 na 4 630 Kč ve 2. čtvrtletí

2024. Počet příjemců a dalších SPO mezi roky 2019 a 2022 stoupl, v roce 2021 šlo o téměř 550 osob. V roce 2023 se počet SPO opět snížil, a to na nejnižší hodnotu za celé sledované období.

Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2Q 2024)

	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Průměrný měsíční počet příjemců DnB za rok	228	229	259	249	215	213
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	13	14	17	14	21	19
Průměrná výše vyplaceného DnB (v Kč)	3 041	3 214	3 213	3 843	4 249	4 630
Počet příjemců a dalších SPO	476	485	542	502	398	392
- z toho nezaopatřené děti	176	177	198	177	127	122

Zdroj: MPSV

4.4. Prostorové rozmístění vyplácených PnŽ a DnB

Detailněji prostorové rozmístění výplaty dávek PnŽ v Krnově ukazuje Tabulka 9. Vzhledem k tomu, že MPSV poskytuje data o příjemcích a SPO pouze na úrovni celých ulic (nikoliv za adresní body), jsou zde uvedeny ulice, kde v roce 2023 bylo evidováno 15 a více příjemců a SPO.

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky PnŽ evidováno v ulici Albrechtická. Vyšší počet domácností pobírajících PnŽ byl v této ulici zaznamenán v celém sledovaném období. Podobně tomu bylo i v ulicích Čsl. armády a Revoluční. V roce 2023 byl významnější počet SPO u vyplácených PnŽ evidován rovněž v ulici Stará a na Hlavním náměstí.

Tabulka 9 – Ulice v Krnově s významnějším počtem SPO u vyplácených PnŽ (2019-2Q 2024)

Ulice	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Albrechtická	73	80	86	83	97	95
Čsl. armády	57	60	67	73	56	73
Revoluční	45	53	47	43	42	55
Stará	33	30	27	31	35	39
Hlavní náměstí	12	-	21	19	32	30
Libušina	29	32	34	31	26	19
SPC E	22	-	17	15	25	24
Textilní	14	-	-	19	24	25
Opavská	30	23	27	22	23	27
Jesenická	23	21	17	18	20	17
Hlubčická	16	18	21	18	19	16
SPC G	12	12	15	-	16	16
Tyršova	17	17	18	14	16	13
Chářovská	10	10	13	-	15	-
Vrchlického	44	40	42	19	-	-
Svatováclavská	10	8	9	17	-	-
E. Hakena	13	13	15	15	-	-
nám. Míru	9	9	13	15	-	-
Mánesova	33	30	-	-	-	-
Sv. ducha	15	16	18	-	-	-
SPC F	20	-	-	-	-	-

Zdroj: MPSV

Pozn.: Údaje za prosinec daného roku, pouze ulice, kde bylo ve sledovaném období evidováno alespoň jednou 15 a více SPO, řazeno dle nejvyššího počtu v roce 2023.

Znak „-“ znamená, že v dané ulici bylo v daném roce méně než 5 SPO.

Vysoký počet příjemců PnŽ v ulici Albrechtická dokládá Situační analýza Krnov (Duffek 2019: 30) i zpráva Výzkum bytových kapacit města Krnova (Topinková & Topinka 2017). Z obou dokumentů vyplývá, že jde o lokalitu tvořenou panelovými domy s malometrážními byty, převážně v majetku města, obývanou nízkopříjmovými domácnostmi z řad Romů i majority. V ulici Čsl. armády se nachází Azylový dům Armády spásy pro jednotlivce s maximální kapacitou 75 lůžek. V ulici Revoluční je situován Hotel Praha, který nabízí i dlouhodobé

ubytování. Jedná se o ubytovnu s provozním řádem schváleným Krajskou hygienickou stanicí, kapacita je 38 pokojů.

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky DnB v ulici Čsl. armády, kde se nachází už zmíněný azylový dům pro jednotlivce. Vyšší počty domácností pobírajících DnB byly v zaznamenány v posledních pěti letech v ulicích Albrechtická a Revoluční.

Tabulka 10 – Ulice v Krnově s významnějším počtem SPO u vyplacených DnB (2019-2Q 2024)

Ulice	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Čsl. armády	56	59	64	68	49	66
Albrechtická	50	56	61	64	48	49
Revoluční	31	36	41	40	36	47
Libušina	-	22	28	24	19	-
Tyršova	17	18	17	14	16	13
Hlavní náměstí	-	-	11	13	15	19
Stará	21	21	25	27	-	-
Vrchlického	28	28	27	-	-	-
Mánesova	15	-	-	-	-	-

Zdroj: MPSV

Pozn.: Údaje za prosinec daného roku, pouze ulice, kde bylo ve sledovaném období evidováno alespoň jednou 15 a více SPO, řazeno dle nejvyššího počtu v roce 2023.

Znak „-“ znamená, že v dané ulici bylo v daném roce méně než 5 SPO.

4.5. Mimořádná okamžitá pomoc

Účelem této dávky je poskytnout pomoc bezprostředně, a to v situacích, které jsou specifikovány zákonem o pomoci v hmotné nouzi, č. 111/2006 Sb. Jedná se především o situace, kdy žadateli hrozí vážná újma na zdraví, v případě vážné mimořádné události, v případě nezbytného jednorázového výdaje na pořízení nebo opravu nezbytného základního vybavení domácnosti – předměty dlouhodobé potřeby, v případě hrozícího sociálního vyloučení a na vzdělání nebo zájmovou činnost nezaopatřeného dítěte.

V roce 2023 bylo v Krnově vyplaceno 127 dávek MOP v celkové hodnotě 591 857 Kč. V prvním pololetí 2024 to bylo 55 MOP v hodnotě 330 522 Kč. Za průměrný měsíc roku 2023 bylo vyplaceno 10,6 MOP ve výši 49 321 Kč. Tabulka 11 nabízí přehled počtu vyplacených MOP za sledované období.

Tabulka 11 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2Q 2024

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Počet vyplacených MOP	241	191	164	131	107	207	179	127	55
Celková částka vyplacených MOP (v Kč)	-	-	-	279 271	319 539	535 270	586 297	591 857	330 522

Zdroj: MPSV

Pozn.: znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

Následující tabulka přináší detailní informace o vyplacených MOP v Krnově podle typu za období 2016-2023. Nejvíce MOP ve sledovaném období bylo vyplaceno z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte (572), naprostá většina těchto MOP pak byla vyplacena v letech 2016 až 2018. Následovaly MOP spojené s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby (236) a MOP z důvodu uhrazení jednorázového výdaje (203).

Tabulka 12 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2Q 2024 podle typu

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
MOP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví	3	2	7	8	5	2	98	5	4
MOP z důvodu mimořádné události	0	0	0	0	3	99	8	1	0
MOP z důvodu uhrazení jednorázového výdaje	29	31	29	16	16	18	27	37	26
MOP spojená s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby	51	36	31	21	24	27	22	24	18
MOP z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte	147	106	79	71	51	54	16	48	3
MOP z důvodu nebezpečí sociálního vyloučení	11	16	18	15	8	7	8	12	4

Zdroj: MPSV

5. Zadluženost

Podíl osob v exekuci činil v Krnově ve 2. čtvrtletí roku 2024 9,3 %. V rámci ORP Krnov i okresu Bruntál je tento podíl ještě lehce vyšší (10,3 % a 10,8 %), ve všech případech pak podíl osob v exekuci převyšuje průměr Moravskoslezského kraje (8,7 %).

Dle dat z Mapy zadlužení bylo v Krnově ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 1 813 fyzických osob (tzv. počet povinných). Celkový počet exekucí fyzických osob byl ve stejném období 10 268, průměrná vymáhaná částka se oproti konci roku 2023 mírně snížila a ve 2. kvartálu roku 2024 byla 970 832 Kč. K poklesu došlo i pokud jde o průměrný počet exekucí na osobu, těch bylo ve sledovaném období 5,7.

Ačkoliv v řadě proměnných je od konce roku 2023 patrný mírný pokles a celkové počty exekucí klesají, v 2. čtvrtletí roku 2024 roste podíl osob se 2 exekucemi a podíl osob se 3 až 9 exekucemi se prakticky nemění. Podíl osob majících 1 exekuci byl v Krnově ve 2. čtvrtletí roku 2024 20 % všech dlužníků, podíl osob se 2 exekucemi byl ve stejném období 12 %. Více než polovina všech dlužníků však ve 2. čtvrtletí roku 2024 spadala do kategorie osob majících 3 až 9 exekucí, 17 % dlužníků mělo pak více než 10 exekucí. Od roku 2017 je tak možné hovořit o trendu převažujícím podílu předlužených osob (tedy dlužníků s vícečetnými exekucemi), nejen v kategorii osob majících 3 až 9 exekucí.

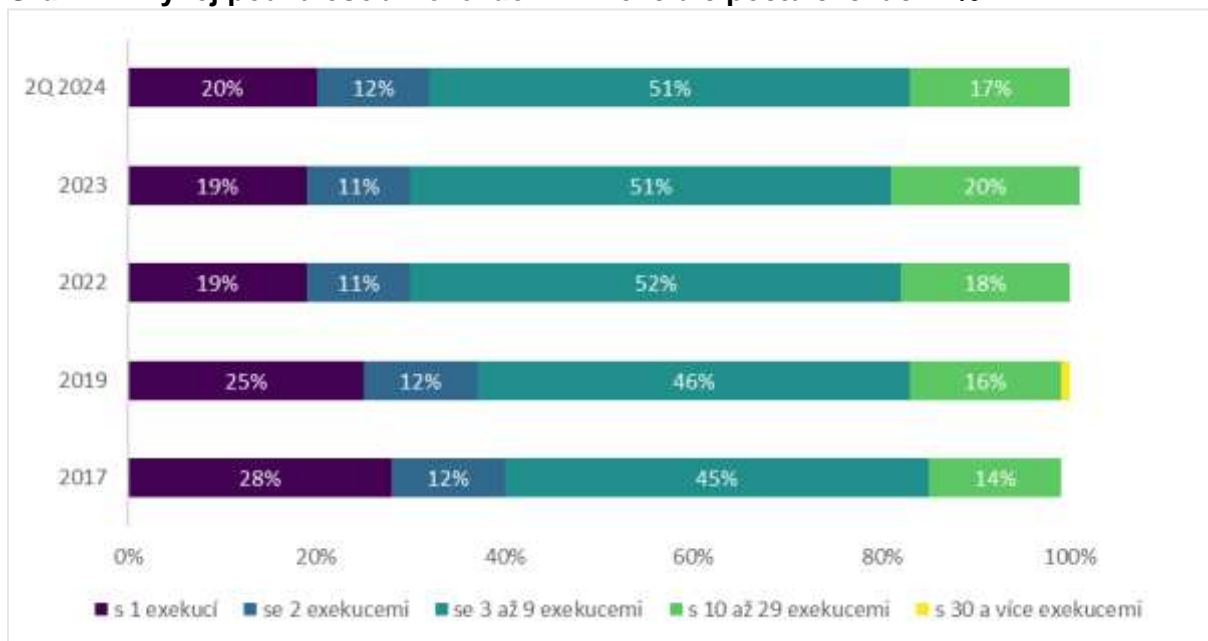
Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Krnově (2016–2Q 2024)

	2016	2017	2019	2021	2022	2023	2Q 2024
Počet osob v exekuci	2710	2705	2393	1983	1937	1833	1813
Podíl osob v exekuci	13,3	13,4	12,0	10,2	10,3	9,7	9,3
Celkový počet exekucí	13285	13221	13117	11953	11442	11189	10268
Průměrný počet exekucí na osobu	4,9	4,9	5,5	6,0	5,9	6,1	5,7
Průměrná vymáhaná částka na osobu (v Kč)	-	-	-	-	1009154	1039672	970832

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

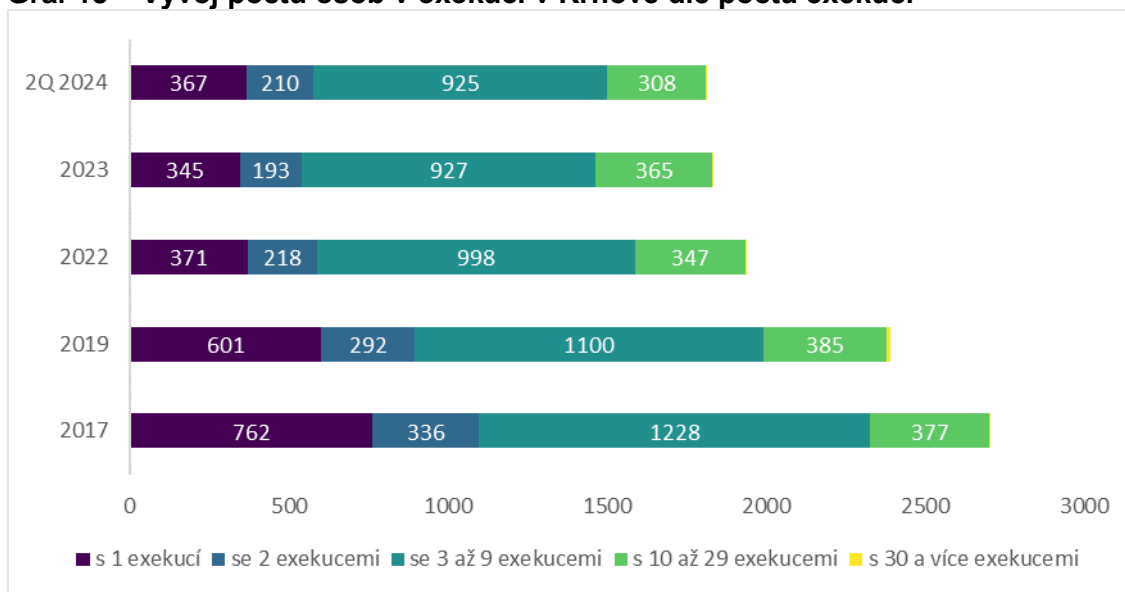
Pozn.: Znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici.

Graf 12 – Vývoj podílu osob v exekuci v Krnově dle počtu exekucí v %

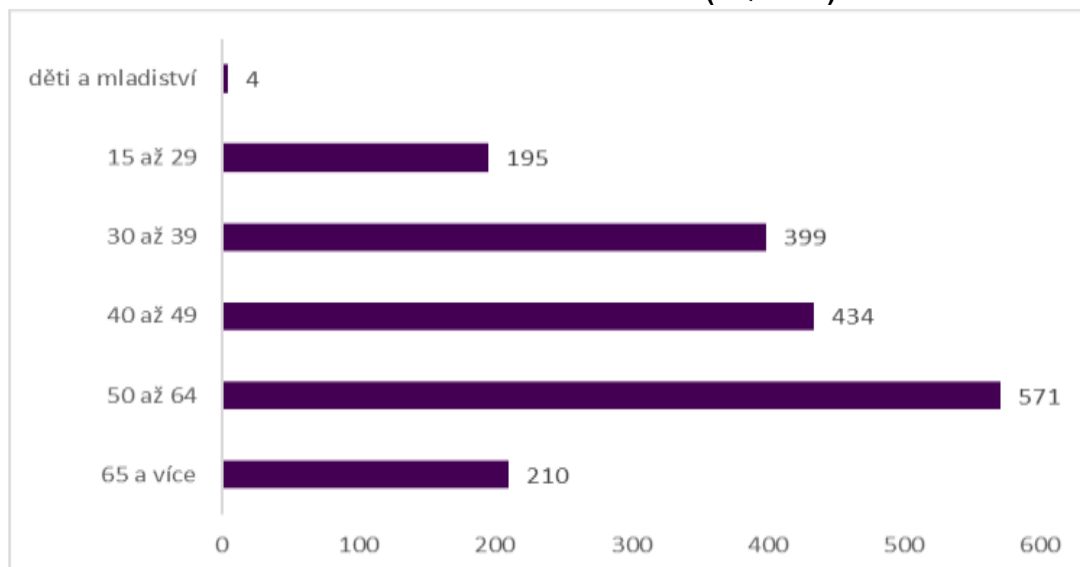
Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Graf 13 – Vývoj počtu osob v exekuci v Krnově dle počtu exekucí

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Počty osob v exekuci dle věku za 1. čtvrtletí 2024 zobrazuje Graf 14, přičemž nejpočetnější skupinou jsou osoby ve věku od 50 do 64 let (571 osob) a 40 do 49 let (434 osob). Ve věkové kategorii od 30 do 39 let bylo v Krnově ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 399 osob a ve skupině 65 let a více 210 osob. Mezi obyvateli ve věku 15 do 29 let bylo v Krnově ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 195 osob, u dětí a mladistvých pak 4 osoby.

Graf 14 – Počet osob v exekuci v Krnově dle věku (2Q 2024)

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

5.1. Osobní bankroty

Počet a podíl osob v osobním bankrotu v Krnově se v posledních letech mírně klesá. V období 2020-2023 klesl o šest desetin a ve 2Q 2024 je jeho hodnota 1,8 %.⁴ Poměr počtu osob v osobním bankrotu k počtu osob v exekuci se od roku 2019 výrazně neměnil, nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2021 a to 22,9 % ve druhé polovině roku 2024 činil 19,8 %. Jeho hodnota k tomuto období byla vyšší než v SO ORP Krnov (17,9 %), současně vyšší než v okrese Bruntál (16,4 %) ale nižší než v Moravskoslezském kraji (16,6 %).

V první polovině roku 2024 z celkového počtu 359 osob v osobním bankrotu představovali muži 59 % a ženy 41 %, což představuje více nerovnoměrné zastoupení obou pohlaví, než je celorepublikový průměr (v celé ČR byl k polovině roku 2024 podíl mužů a žen 57/43 %).

Tabulka 12 – Osobní bankroty v Krnově (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023	2Q 2024
Počet osob v osobním bankrotu	494	479	455	427	367	359
Počet osob v exekuci	2393	N/A	1983	1937	1833	1813
Osobní bankroty vs. exekuce	20,6 %	N/A	22,9 %	22,0 %	20 %	19,8 %
Podíl osob v osobním bankrotu	2,5 %	2,4 %	2,3 %	2,3 %	1,9 %	1,8 %
Podíl mužů a žen v osobním bankrotu	51/49 %	54/46 %	55/45 %	56/44 %	58/42 %	59/41 %
Podíl osob ve věku 18-29 let	11 %	6 %	7 %	8 %	7 %	9 %
30-39 let	31 %	26 %	27 %	28 %	26 %	27 %
40-49 let	27 %	29 %	26 %	25 %	27 %	29 %
50-65 let	23 %	27 %	27 %	27 %	30 %	27 %
nad 65 let	8 %	13 %	13 %	13 %	10 %	8 %

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

⁴ Čím je tento poměr vyšší, tím je situace pozitivnější.

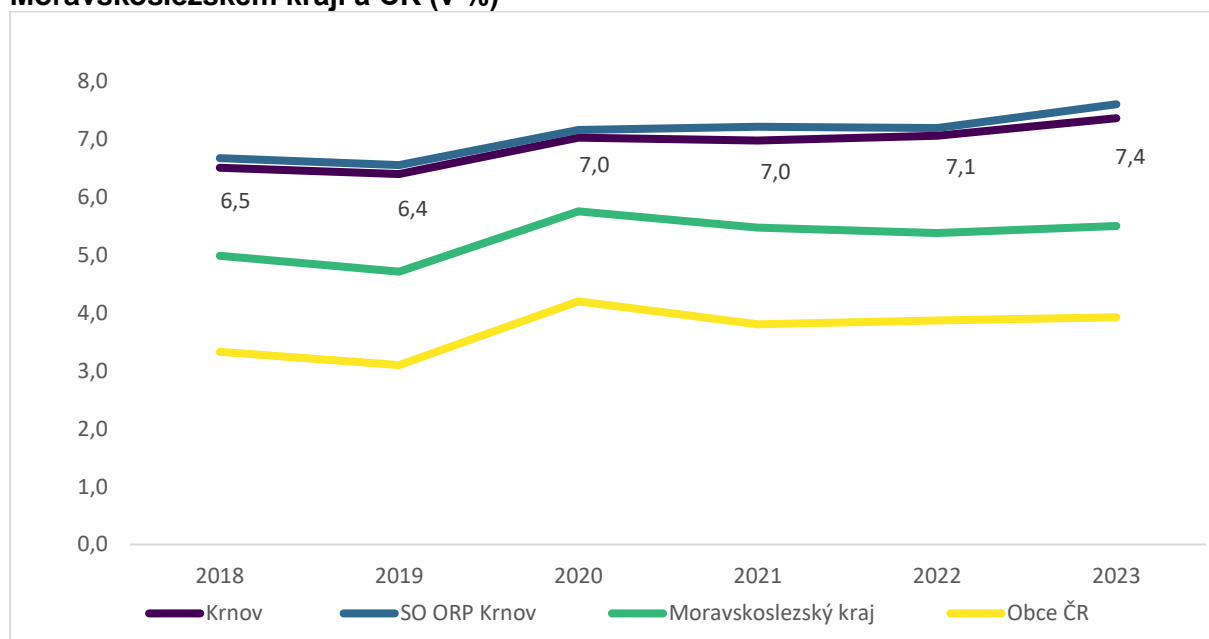
6. Zaměstnanost

Dle dat zveřejněných ÚP ČR dosáhl podíl nezaměstnaných k 30. 9. 2024 v Moravskoslezském kraji 5,6 %. Ve srovnání s koncem září 2023 byl tento podíl vyšší o 0,7 p. b. K 30. 9. 2024 registrovaly úřady práce v Moravskoslezském kraji celkem 45 225 uchazečů o zaměstnání (22 601 z nich byly ženy).

Na konci září 2024 bylo v Moravskoslezském kraji k dispozici 12 735 volných pracovních míst. V přepočtu na jedno volné pracovní místo připadlo 3,6 uchazečů o zaměstnání (z toho nejvíce v okresech Karviná [10,2] a Bruntál [6,2])⁵.

Při bližším pohledu na vývoj podílu nezaměstnaných osob v ČR, Moravskoslezském kraji, SO ORP Krnov a v obci Krnov je patrné, že podíl nezaměstnaných osob v Krnově kopíruje vzrůstající trend vývoje v kraji i celé ČR ale v mírně vyšších hodnotách. Ve všech sledovaných letech byl podíl nezaměstnaných v obci Krnov téměř identický s podílem za SO ORP Krnov. Zároveň byly tyto hodnoty v každém sledovaném roce na území Krnova vyšší průměrně o 1,6 p. b. než hodnoty Moravskoslezského kraje a zhruba o 3,2 p. b. než hodnoty celé ČR.

Graf 15 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Krnově, SO ORP Krnov, Moravskoslezském kraji a ČR (v %)

Zdroj: MPSV

⁵ [Microsoft Word - MSK_TZ_nezamestnanost_09_2024_final \(uradprace.cz\)](#)

V prosinci 2023 bylo v Krnově evidováno 1 031 uchazečů o zaměstnání. Z celkového počtu bylo 641 UoZ v evidenci déle než 6 měsíců, 469 UoZ déle než 12 měsíců a 324 UoZ déle než 24 měsíců. Do věkové skupiny 19 let a méně v roce 2023 patřilo 59 uchazečů, do skupiny 60+ patřilo 115 uchazečů. Z údajů za poslední tři roky je patrné, že stoupl na dvojnásobek počet osob ve věku 19 let a méně, které jsou v evidenci úřadu práce. V roce 2023 byli mezi uchazeči nejvíce zastoupeni lidé se středním vzděláním bez maturity (390) a lidé se základním vzděláním (363). Podrobnější údaje, včetně údajů k 30. 9. 2024, přináší Tabulka 14.

Tabulka 14 – Počet UoZ v Krnově dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-3Q 2024)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (září)
počet UoZ	963	934	1015	977	997	1031	1039
muži	481	478	531	488	473	464	456
ženy	482	456	484	489	524	567	583
v evidenci 6 až 12 měsíců	120	131	182	129	149	172	167
v evidenci 12 až 24 měsíců	105	93	195	176	132	145	184
v evidenci 24 a více měsíců	287	194	215	287	311	324	365
19 let a méně	-	-	-	30	48	59	28
60 let a více	-	-	120	123	120	115	127
bez vzdělání	13	30	36	46	42	50	50
se základním	322	308	310	293	320	363	361
střední bez maturity	406	384	416	387	401	391	381
střední s maturitou	185	172	207	212	185	182	200
vyšší odborné a VŠ	36	40	46	39	49	45	47

Zdroj: ÚP ČR

Pozn.: Údaje jsou k prosinci daného roku, za rok 2024 jsou k měsíci červnu. Znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

6.1. Volná pracovní místa

Podle údajů MPSV bylo ke konci června 2024 v Krnově evidováno 224 volných pracovních míst. Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo činil v dané době v Krnově 4,5 uchazeče.

Tabulka 15 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (červen)
Krnov	3,2	4,6	5,7	4,7	4,8	5,4	4,5
SO ORP Krnov	5,2	7,1	8,7	5,8	6,5	8,1	6,3
Moravskoslezský kraj	2,6	2,6	3,9	3,6	4,0	4,5	3,6

Zdroj: MPSV

Pozn.: Údaje jsou k prosinci daného roku, za rok 2024 jsou k měsíci červnu.

6.2. Dojížd'ka do zaměstnání

Podle údajů SLDB 2021 bylo v Krnově 5 877 osob dopravujících se do zaměstnání. Nejvíce z nich automobilem jako jeho řidič (2 619) a druhý nejčastější způsob dopravy je pěšky bez dopravního prostředku (1 087). Třetím nejpopulárnějším prostředkem je jízdní kolo (653), následováno spolujízdou automobilem (332) a vlakem (306).

Drtivá většina takto cestuje pětkrát a častěji za týden (4 254), menšina jezdí pravidelně ale pouze jednou až čtyřikrát (743) a část zaměstnaných cestuje nepravidelně (301).

Poměrně předvídatelně převážná většina vyjíždějících za zaměstnáním směřuje do Moravskoslezského kraje, a to více než 93 % z nich. Druhým krajem, podle počtu osob vyjíždějících za prací, je kraj Olomoucký, kam směřuje 1,6 % takových osob a stejně tak Praha s 1,6 %. Podle Geoportálu ČSÚ největší počet osob z Krnova dojíždí za zaměstnáním do Opavy, Bruntálu, Ostravy, Úvalna a Města Albrechtice⁶. V Tabulce 16 jsou zobrazeny údaje o místě pracoviště zaměstnaných osob za město Krnov a za SO ORP Krnov.

Tabulka 16 – Zaměstnaní podle místa pracoviště – Krnov (2021)

Území	Zaměstnaní celkem	v České republice					v zahraničí	bez stálého pracoviště	nezjištěno
		na adrese obvyklého pobytu	na jiné adrese v obci obvyklého pobytu	v jiné obci okresu	v jiném okrese kraje	v jiném kraji			
SO ORP Krnov	16 936	4 400	4 307	3 739	1 496	634	182	1 639	539
Krnov	10 018	3 003	3 647	867	962	296	105	848	290

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

⁶ [Mobilita - ČSÚ \(gov.cz\)](https://www.mobilita.gov.cz)

7. Vzdělávání

V Krnově se nachází šest základních škol: čtyři základní školy běžné zřizované obcí, jedna základní škola běžná soukromá a základní škola podle § 16 odst. 9 Školského zákona zřizovaná církví. Ve školním roce 2023/2024 docházelo do základních škol v Krnově celkem 1 956 žáků, z toho 1 906 do běžných tříd a 50 do tříd speciálních. Při *Základní škole Krnov, Dvořákův okruh 2, Základní škole Krnov, Smetanův okruh 4 a Základní škole Krnov, Žižkova 3* fungovala vždy jedna přípravná třída, kam ve stejném školním roce docházelo 39 dětí. Podrobnější údaje o počtech tříd a žáků v jednotlivých školách jsou uvedeny v Tabulce 17.

Tabulka 17 Počty žáků v ZŠ v Krnově, školní rok 2023/2024

Škola	Pracoviště	Zřiz.	Typ pracoviště	Běžné třídy		Speciální třídy	
				třídy	žáci	třídy	žáci
ZŠ Krnov	Dvořákův okruh 2	obec	ZŠ b	17	359	0	0
ZŠ Krnov	Janáčkovo nám. 17	obec	ZŠ b	27	600	0	0
ZŠ Krnov	Smetanův okruh 4	obec	ZŠ b	19	423	0	0
ZŠ Krnov	Žižkova 3	obec	ZŠ b	20	475	0	0
MŠ a ZŠ Klíček	Bruntálská 1242/81a	priv. sektor	ZŠ b	9	49	1	2
MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie Krnov	SPC N 454/54	církev	ZŠ 16/9	0	0	7	48
Krnov celkem				92	1906	8	50

Zdroj: MŠMT, M03, k 30. 9. 2023, S4c, k 30. 9. 2023

Jedním z indikátorů indexu sociálního vyloučení (Lang & Matoušek, 2020) je počet a podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v 7. nebo 8. ročníku běžných tříd. V roce 2023 ukončilo v Krnově v 7. a 8. ročníku povinnou školní docházku v běžných třídách 9 žáků (4,1 % žáků). Údaje za školní rok 2022/2023 nabízí Tabulka 18.

Tabulka 18 19Ukončení povinné školní docházky v běžných třídách ZŠ v Krnově, školní rok 2022/2023

	2023
ukončili PŠD celkem	220
ukončili PŠD v 7. nebo 8. ročníku	9
podíl	4,1 %

Zdroj: MŠMT, M03, k 30. 9. 2023

8. Sociální služby

Tabulka 20 Vybrané sociální služby

Poskytovatel/ zařízení	Forma služby/ časový rozsah	Cílová skupina
Terénní programy		
EUROTOPIA.CZ, o.p.s	Terénní:	Jednotlivci a rodiny, které se ocitli v nepříznivé sociální situaci/žijí v sociálně vyloučených komunitách nebo jsou ohroženy sociálním vyloučením
Terénní programy Eurotopia Čsl. armády 808/43b Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po, Út 9:00-16:00, St, Čt 9:00-13:00	
Armáda spásy v České republice, z.s.	Terénní:	Osoby bez přístřeší nebo osoby ohrožené ztrátou bydlení
Armáda spásy, Terénní programy Krnov Opavská 254/34 Pod Cvilínem 79401 Krnov okr. Bruntál	Po, Čt 8:00 – 11:30, St 12:30 – 17:00	
Krystal Help, z.ú.	Terénní:	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách intravenózní uživatelé drog, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby bez přístřeší, mládež ohrožená společensky nežádoucími jevy (nad 15 let), experimentátoři, mladí uživatelé v počátečních stádiích drogových experimentů, tzv. děti ulice, které nacházejí přechodný azyl v drogových bytech a squatech
Krystal Help, z.ú. E. F. Buriana 908/1 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov okr. Bruntál	Po, Út, St, Čt 9:00-12:00, 13:00-16:00, Pá 9:00-14:00	pravidelní uživatelé drog, jejichž zdravotní a sociální situace ještě není debaklová a jsou motivováni ke kontaktu s pomáhající institucí – pravidelným užíváním se myslí minimálně víkendové užívání rodinní příslušníci, osoby blízké
Kontaktní centra		
Krystal Help, z.ú.	Ambulantní:	Osoby bez rozdílu pohlaví, lidé starší 15 let, kteří se v souvislosti s užíváním nealkoholových drog ocitli v obtížné životní situaci
Krystal Help, z.ú. E. F. Buriana 908/1 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov okr. Bruntál	Po, Út, St, Čt 9:00-12:00, 13:00-16:00, Pá 9:00-14:00	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		
EUROTOPIA.CZ, o.p.s	Ambulantní:	Děti a mládež ve věku od 10 do 26 let
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - CARAVAN Čsl. armády 808/43b Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po, St, Pá 13:30-18:00	

Armáda spásy v České republice, z.s.	Ambulantní:	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let
Armáda spásy, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Krnov Opavská 251/26 Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po, St 12:00-13:30, Út, Pá 12:00-17:00, Čt 12:00-19:00	
Charita Krnov	Ambulantní:	Děti a mládež od 6 do 15 let hrožené společensky nežádoucími jevy, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, etnické menšiny
Zvídálek - středisko pro mimoškolní činnost romských dětí Revoluční 966/56 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po-Pá 12:00-18:00	
Azylové domy		
Armáda spásy v České republice, z.s.	Pobytová/nepřetržitě	Lidé, kteří se ocitli bez přístřeší
Armáda spásy, Azylový dům Krnov Čsl. armády 837/36b Pod Cvilínem 79401 Krnov		
Nízkoprahová denní centra		
Armáda spásy v České republice, z.s.	Ambulantně:	Lidé bez přístřeší, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci
Armáda spásy, Nízkoprahové denní centrum Krnov Čsl. armády 837/36b Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po-Pá 7:30-15:00	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		
Slezská diakonie	Terénní:	Rodiny s dětmi
SOCIÁLNÍ ASISTENCE Krnovsko, Albrechticko, Osoblažsko, Rýmařovsko Dvořákův okruh 298/21 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po-Pá 7:00-18:00	
Odborné sociální poradenství		
Krystal Help, z.ú.	Ambulantní:	Lidé s projevy návykového chování
Poradna pro závislosti nám. Hrdinů 926/9 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po, Út, St, Čt 9:00-12:00, 13:00-16:00, Pá 9:00-14:00	
EUROTOPIA.CZ, o.p.s	Ambulantní:	Jednotlivci, partnerské páry, rodiny, kteří čelí náročným sociálním situacím
Poradenské středisko EUROTOPIA a Asistenční, mediační a terapeutické centrum Krnov Čsl. armády 808/43b Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po, Út, St 9:00-12:00, Út 9:00-12:00, 14:00-17:00	

Lexikona, z.s.	Ambulantní:	Osoby starší 18 let, které se cítí být v obtížné situaci
Občanská poradna Lexikona Hlavní náměstí 46/14 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po, St 8:00-12:00, Út, Čt 13:00-16:00	

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.p.s.	Ambulantní: Út 8:30-12:30, 13:00-16:00	Osoby od věku 15 let, které se ocitly v obtížné sociální situaci z důvodu zdravotního postižení nebo vysokého věku
Poradna pro osoby se zdravotním postižením Opavsko a Bruntálsko, pracoviště Krnov Moravská 2256/2 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov		

Pečovatelská služba

Domov pro seniory Krnov	Terénní:	Osoby v nepříznivé sociální situaci z důvodu snížené soběstačnosti, chronického onemocnění nebo z důvodu dlouhodobého či krátkodobého zhoršeného zdravotního stavu
Městská pečovatelská služba Moravská 2256/2 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po-Pá 7:00-21:00, So, Ne 7:00-19:00	

Charita Krnov	Terénní:	Osoby se zdravotním postižením, osoby s tělesným postižením, senioři
Charitní pečovatelská služba Hlubčická 297/3 Pod Bezručovým vrchem 79401 Krnov	Po-Pá 7:00-20:00, So, Ne 7:00-20:00	

Noclehárny

Armáda spásy v České republice, z.s.	Pobytová:	Osoby, které se ocitly v nepříznivé životní situaci spojené se ztrátou bydlení
Armáda spásy, Noclehárna Krnov Čsl. armády 837/36b Pod Cvilínem 79401 Krnov	Po-Ne 19:00-7:30	

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů služeb

9. Bydlení

Výzkumná zpráva Analýza procesů prevence ztráty bydlení v bytech města Krnova uvádí, že město Krnov bylo vlastníkem 1 535 bytů, ve kterých bylo ubytováno cca 2 518 osob (Bedřich 2024). Městské byty tvoří významný podíl všech bytů na území Krnova (57 % všech nájemních bytů a 15 % všech obydlených bytů ve městě podle SLDB 2021).

Dle Sčítání lidu, domů a bytů 2021 bylo ve městě celkem 11 020 bytů, z čehož se 7 270 bytů (66 %) nacházelo v bytových domech, 3 491 bytů (31,7 %) se nacházelo v rodinných domech a 259 bytů (2,4 %) pak v ostatních budovách. Dle výsledků SLDB bylo 9 954 bytů obydlených, z toho 6 801 obydlených bytů se nacházelo v bytových domech, 2 900 v rodinných domech a 253 v ostatních budovách. Podle údajů ČSÚ bylo v Krnově od roku 2012 do roku 2023 dokončeno 368 bytů.

Nedostatek prostředků na úhradu jistoty (kauce) a provize za realitní zprostředkování, spolu s např. vyšším počtem dětí, romskou etnicitou či předlužeností, vede k vyloučení části domácností ze standardního nájemního trhu a jejich vyčleněním do tzv. sekundárního trhu s bydlením. Proto je nutné významné navýšení kapacit poradenských služeb v oblasti bydlení, zajišťované zejména kontaktními místy pro bydlení (dále také „KMB“). Následující tabulka se vztahuje k situaci v ORP Krnov.

Tabulka 21 – Síť kontaktních míst pro bydlení v ORP Krnov

Hospodařící domácnosti (SLDB 2021)	Index potřeby podpory bydlení ⁷	Index potřeby poradenství v bydlení ⁸	ROK 1: Celkový počet KMB	ROKY 2 A 3: Celkový počet KMB	Poradci: úvazky	Koordinátoři podpory: úvazky	Vedoucí KMB: úvazky
17 722	2,61	1,56	3,00	3,0	1,20	1,40	0,40

Zdroj: Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) – Zákon o podpoře bydlení

⁷ Index potřeby podpory v bydlení byl zrekonstruován jako vážený průměr, kdy přepočtenému počtu doplatků na bydlení byla přidělena váha 2 a přepočtenému počtu příspěvků na bydlení váha 1.

⁸ Při konstrukci indexu potřeby poradenství v bydlení byl podíl obydlených bytů v pronájmu zahrnut jako primární indikátor, současně byl do indexu zahrnut i počet vyplacených příspěvků na bydlení na tis. domácností, který je druhým nejlepším prediktorem a na rozdíl od podílu obydlených bytů je k dispozici každoročně.

10. Seznam literatury

Bedřich, A. (2024). *Analýza procesů prevence ztráty bydlení v bytech města Krnova*. Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR. [Krnov TV PP Bydlení 2024.pdf \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Duffek, A. (2019). *Situační analýza Krnov. Analýza sociálního vyloučení na území města*. Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR. [Situační analýza – Krnov – 2019 – Agentura pro socialni zaclenovani \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Knížková, B. (2020). *Evaluační zpráva Krnov*. Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [Evaluační zpráva – Krnov – 2020 – Agentura pro socialni zaclenovani \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Lang, P. & Matoušek, R. (2020). *Metodika pro posouzení míry a rozsahu sociálního vyloučení v území*. Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [Index sociálního vyloučení – Agentura pro socialni zaclenovani \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Topinková, H. & Topinka, D. (2017). *Výzkum bytových kapacit města Krnova*. Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [Výzkum bytových kapacit města Krnova \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)